

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1.50

"TABOR" izhaja vsak dan, raz
nedelje in praznikov, ob 13.
datum naslednjega dne
mesestvo po pošti D 12
zemstvo D 20.50, dostav
D 14—, na izkaznice
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1.50

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4. I. nadstropje.
Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. prilike, desno. Tele-
fon št. 21. — SHS poštnoštevnica
račun št. 11.767.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, sobota 23. junija 1923.

Številka: 140

Dogodki v narodni skupščini.

Povišanje davkov v finančnem odboru sprejeto.

Beograd, 21. junija. Danes je finančni odbor nadaljeval in končal razpravo o novih davkih na dozdajne davke. Govorili so: zemljoradnik Lazić proti, demokrat dr. Sečurov proti, enako klerikalca Kulovec in Pušenjak ter musliman Spaho. Zlasti ostro, je pa govoril demokrat dr. Krizman, ki je grajal, da se z izrednimi dodatki krijejo izredni krediti, ki jih je vlada sklenila brez vednosti narodne skupščine. — Nove dodatke bodo plačali zvečine kmetje, na katero bo odpadlo 439 milijonov, na ostale državljane pa 81 milijonov. Davek je krivičen, ker generalizira. Naj se obdačijo občutno veliki dohodki od velikih zemljišč, naj se pa štiti mali kmet in naj bodo posestva z manj ko 2 ha presta novega davka. Na tozadevno vprašanje posl. Veljkovića je odgovoril finančni minister, da bo ta novi davek moral biti plačan za celo leto 1923. Posl. Lazić se je temu odločno uprl, ker bi bila krivica, zakaj davčno leto se pričinja s 1. julijem in ne s 1. jan. Pri glasovanju je bil predlog vlade sprejet z 17 proti 13 glasovom.

Zakonski odbor sprejel v načelu
uradniški zakon.

Beograd, 21. junija. Danes je zakonodajni odbor končal načelno debato o uradniški pragmatiki. Pred glasovanjem je govoril že prosvetni minister Trifković, ki je izjavil na eni strani, da uradniška organizacija ne more biti zastopana v redukcijki komisiji, na drugi strani pa, da ni nobenih sredstev za zvišanje uradniških prejemkov. Med demokrati je pri teh izjavah ministra na-

stal vihar ogorčenja. Zemljoradniki in muslimani so pred glasovanjem zapustili dvorano. Ostali člani odbora (85) so soglasno glasovali za sprejetje uradniškega zakona.

Klerikalni poslanci zapuste Beograd?

Beograd, 21. junija. V današnji seji finančnega odbora je pri razpravi o novih davkih izjavil klerikalni poslanec Vesensjak, da je klerikalna kmečka zveza izreklo zahtevo, da poslanci Jugoslov. kluba takoj zapuste Beograd, ako se sprejmejo novi davki.

Debata o naknadnih kreditih v skupščini.

Beograd, 22. junija. (Izv.) Danes ob 9.30 je otvoril predsednik Ljuba Jovanović sejo narodne skupščine. Po prečitani zapisnika zadnje seje je prešel parlament na dnevni red. V debati o kreditih za ministrstvo javnih del je zahteval poslanec SLS Stanovnik povišanje kreditov za Slovenijo. Za njim je govoril bivši minister Pučelj, ki je tudi zahteval zvišanje kreditov ter napadal dvoezno politiko klerikalcev. Radikalec Dimitrijević je zahteval zvišanje kreditov za južno Srbijo. Za njim je govoril demokrat Savić. Minister javnih del Uzunović je nato odgovarjal na posamezne napade, nakar je bil kredit z večino glasov sprejet. Demokrati poslanci pri glasovanju niso bili navzoči, ker se je istočasno vršila seja demokratskega kluba. V nadaljni debati o kreditih prometnega ministrstva je govoril prvi poslanec SLS Kremžar, ki je ostro kritiziral delovanje prometnega ministrstva.

Vstaja v Albaniji.

Akcija za monarhijo Albanijo pod sinom princa Wieda kot kraljem. — Prsti Italije.

Beograd, 21. jun. »Politika« je objavila danes nekaj poročil iz Albanije, ki vzbujajo skrb in ki so predznak nove burje na južno-zapadni meji. Prvo poročilo iz Bara pravi, da so člani Kosovskega komiteja v severni Albaniji dvignili resno vstajo proti vladi v Tirani. — Pokret vodita Bajram Cur in Ahmed Prištinar. Vlade čete, ki so iz Skadra in Huma šle v boj proti vstašem, so bile potolčene in so se umaknile za Hrasnič. Od ujetnikov vladnih čet se dozna, da ima Kosovski komitet na razpolago velike svote in da so med vstaši tudi italijanski častniki. Drugo poročilo pravi, da so vstaši pobili vladne čete in da prodirajo proti Skadru in Kroju. Nekaj vasi, ki so podpirale vladne čete, so razrušili.

Iz Bara se tudi poroča, da je v celi Albaniji velika agitacija za princa Wieda, katerega agenti hodijo po deželi in ustvarjajo razpoloženje za njegovega sina Skander-bega. Začetkom septembra bodo v vseh večjih krajih Albanije zborovanja, na katerih se bo sklepalo o tem, ali bodi Albanija republika ali monarhija. Ako se narod izreče za monarhijo, se bo sklepalo o vprašanju dinastije. — Wiedovi prijatelji se zavzemajo za monarhijo, in sicer v tem smislu, da bi postal Wiedov sin kralj, do njegove polnoletnosti pa bi vladala njegova mati. Wied ima privrženca zlasti med katoliki, ki stoje pod vplivom Italije. Dopisuje z mnogimi odličnimi osebami, zlasti s katoliško duhovščino v Skadru.

Pred obnovo Hrvatskega bloka.

Zagreb, 22. junija. (Izv.) Prihodnjo nedeljo se vrši v Zagrebu velika skupščina Hrvatskega bloka. Skupščine se namerava udeležiti tudi večje število kmetov iz okolice. Na tej skupščini bo Stipe Radić imel svoj že napovedani veliki govor, v katerem bo odgovarjal na izvajanja ministrskega predsednika Pa-

šića v narodni skupščini. Razen Radića bosta govorila še dr. Ante Trumbić in dr. Lorković. S to skupščino naj bi se zopet nekako oživil tvoril Hrvatski blok, ki je v zadnjem času pod firmo revizijskega bloka zadremal. Skupščine se namerava udeležiti tudi več zastopnikov časopisja.

Mornarska stavka v Dalmaciji in Primorju.

Sušak, 21. junija. Danes je izbruhnila stavka na vseh parobrodih obalne plovnice Dalmacije in Hrvatskega Primorja. Gosti, ki so bili namenjeni na jug, ne vedo ne kod ne kam. Lastniki parnikov se nočejo spustiti v pogajanja z mornarji in kapetani, ampak so vsem, ki so člani Saveza pomoraca, odpovedali službo na svojih ladjah. Simpatije naro-

da so na strani mornarjev in kapetanov, ki so tako slabo plačani, da ne morejo živeti in vzdrževati svojih rodbin. Mornarji imajo povprečno 500, kapetani pa 1200 Dm. mesečne plače, pa si morajo še sami nabavljati službene obleke. Lastniki parnikov so nedavno zelo povišali cene prevoza za ljudi in blago, o povišanju plač uslužbencem pa nočejo niti čuti.

Dvolična igra nove bolgarske vlade.

Konference med vodjo makedonskimi in člani vlade o akciji v južni Srbiji. Odgovore akcije na jesen. — Ponekod se hoji med zemljoradniki in revolucijonarci. — Volitve v sobranje septembra. — Proglas komunistov.

Beograd, 22. junija. (Izv.) »Politika« doznava, da je Trocki na nekem zborovanju izjavil, da sta za vse dogodke v Bolgariji odgovorni samo Anglija in Italija.

Sofija, 22. junija. (Izv.) V političnih krogih se mnogo razpravlja o predstoječi demisiji vlade g. Cankova. Mesto nje bo sestavljena koncentracijska vlada iz vseh parlamentarnih skupin. Kot bodoči ministrski predsednik se imenuje Danev.

Sofija, 22. junija. (Izv.) Bolgarska vlada namerava razpisati nove volitve za dne 15. septembra, ter se v to svrhu vrše že vse potrebne predpriprave.

Sofija, 22. junija. (Izv.) Včeraj je bil podpisan ukaz, s katerim je imenovan Aleksander Maldiv za ministra notranjih zadev.

Sofija, 22. junija. (Izv.) Glasom poročil sofijjskih listov so predvčerajšnjim posetili zunanjsega ministra Cankova zastopniki vseh tujih vlad ter mu sporočili pozdrave svojih držav novih bolgarskih vlad.

Sofija, 22. junija. (Izv.) V popolnem nasprotju z zadržili nove bolgarske vlade, da nima z makedonskimi komitami nikakih zvez, se je včeraj vršila konference med Todorom Aleksandrovom, generalom Lazarovom in vojnim ministrom, na kateri se je razpravljalo o akciji makedonskimi v južni Srbiji. Aleksandrov je nameraval 1. julija

izvesti dobro organizirani napad na našo mejo. Bolgarska vlada pa ga je napresila, naj s to akcijo še nekaj časa počaka, da se položaj bolgarske vlade nekoliko izboljša. Po daljši razpravi je Aleksandrov na to pristal in svoj nameravani napad odgodil do jeseni. Iz notranjosti države prihajajo vesti, da se vrše v okolici Velikega Brila novi boji med revolucijonarci in pristaši Stamboljskega. V teh bojih je udeleženi krog 2.000 kmetov. Vlada je poslala nova ojačenja svojih čet.

Sofija, 22. junija. (Izv.) Bolgarski komunisti so izdali na delovno ljudstvo proglas, v katerem ga pozivajo, naj ne podpira niti zemljoradnikov niti revolucijonarcev, ker so eni kakor drugi zastopniki buržuazije.

Beograd, 23. junija. (Izv.) Včeraj je došel semkaj naš poslanik v Sofiji g. Rakić, ki ga je pozvala vlada, da poda podrobno poročilo o položaju v Bolgariji. Na podlagi tega poročila bo zavzela naša vlada končnoveljavno stališče napram novi bolgarski vladi.

Beograd, 23. junija. (Izv.) »Politika« poroča iz Sofije: Včeraj je bil objavljen ukaz, s katerim je imenovan poslanikom v Pragi Mihajlov, v Beogradu Papacev, ki je bil član arbitražne komisije v Parizu, Mihajlov odpotuje tekom današnjega dne v Prago, Papacev pa prevzame posle bolgarskega poslanstva v Beogradu tekom prihodnjih dni.

Bojeviti Madžari.

Mobilizacija »probujenih Madžarov«.

Budimpešta, 21. jun. Te dni se je vršila na Margaretsem otoku velika vojaška svečanost povodom zaprisege 1218 vojakov in 220 častnikov. Svečanosti so prisostvovali zastopniki vseh oblasti in mnogo tisočev občinstva. Državni upravnik Horthy je imel skrajno bojevit govor ter je izjavil vojakom, da na njih ramah počiva usoda Madžarske in da bo trebala njih življenja za oživetvorenje svojih stoletnih idealov. Po govoru so orili klici Veliki Madžarski. Po paradi je bilo defiliranje skozi glavne ulice; pred vojaško povorko so stopali gojenci vojne akademije in oddelki »probujenih Madžarov«. Pešta je bila ves dan v opojnosti bojevitosti navdušenosti. Peštanski listi javljajo, da so »probujeni

ni Madžari« odredili mobilizacijo vseh svojih članov. Udruženje se je proglasilo za samostojno korporacijo in ni pripustilo k skupščini policijskega zastopnika. Oblasti na to niso reagirale. Govori se, da je Gömbes v svoji zadnji avdijenci pri Horthyju kot protikoncesijo za svoje zadržanje do vlade zahteval proste roke za »probujene Madžare«. To je dosegel.

Subotica, 21. jun. Naše oblasti so ugotovile, da se mobilizacija »probujenih Madžarov« izvaja tudi v okolici Kečkemeta in Solnoka, kjer je centrum Hejasa. V sporazumu s »probujenimi Madžari« izzivajo industrijski krogi hotimice brezposelnosti, da bi tako delavce prisilili, da vstopajo v vrste dobrovoljcev.

Ninčić dementira.

Beograd, 22. junija. (Avala). Uradno se dementira izjava, ki jo pripisuje neki zagrebški list ministru za zunanje zadeve Ninčiću in katero bi naj bil podal pred voditelji parlamentarnih skupin, da ima dokaze v rokah, ki dokazujejo, da je Italija finančno podpirala bolgarski prevrat. Proti listu, ki je to poročal, je uvedeno kazensko postopanje.

Vprašanje konkordata z Vatikanom.

Beograd, 20. jun. Odbor za sklep konkordata s Sveto stolico je pričel zopet z delom. Seje se vrše v ministertvu za izenačenje zakonov. Predseduje posl. Gjurišić. Referenti so načelnik ministertva za vere in tajnik ministertva za zunanje zadeve. Člani so: nadškof zagrebški dr. Bauer, djakovski škof Akšamović, ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, kotorski škof Uccellini, bivši minister za vere Alaupović, prof. teologije dr. Čuk in dva zastopnika franjevcov. Ožji odbor je izdelal načrt, ki se v glavnem krije s starim konkordatom kraljevine Srbije. Seje se nadaljuje.

Bolgari zadovoljni z Ninčićem.

Sofija, 22. jun. Časopisje se splošno ugodno izraža o govoru jugoslov. zunanjskega ministra Ninčića, ki ga je imel v skupščini o bolgarskih dogodkih.

Volitve v angorsko narodno skupščino.

Pariz, 21. jun. Tukajšnji listi prinajajo poročila, da so se včeraj pričele volitve v angorsko narodno skupščino. Komunistični kandidati imajo doslej na vseh voliščih večino.

BORZA.

Curih, 22. junija. (Izv.) Sklepni tečaj. Pariz 34.40, Beograd 6.35, London 25.72, Berlin 0.0041, Praga 16.70, Milan 25.15, Newyork 557, Dunaj 0.00785, žig. krone 0.00785, Sofija 7.15.

Zagreb, 22. jun. Pariz 5.40—5.50, Svica 15.80—15.85, London 4.06—4.07, Berlin 0.0625—0.0765, Dunaj 0.1235—0.1345, Praga 2.645—2.655, Milan 3.99—4.01, Newyork 87.50—88.25, Budimpešta 0.9725—0.8925.

Politično razpoloženje v Srbiji.

Beograd, 20. junija.

Kdor gleda pri nas na Srbijo in na Srbe tja preko hrvaškega Zagorja, preko ogromnih slavonskih ravnin in močrne Save, kdor sodi Srbijo in Srbe po časopisju, sodi slabo. To napačno presojanje Srbije in Srbov je vstvarilo pri nas mišljenje, da je preprosto srbsko ljudstvo neizobražena masa, ki v političnem oziru slepo drvi za različnimi voditelji, ne da bi samo premislilo, kaj je prav in kaj ni, kaj je dobro in kaj je škodljivo. Misli se, da je srbsko ljudstvo plodna njiva za politično koristništvo itd. Vse to ni res. Srbski seljak, tudi oni, ki morda sploh ni pismen, je obdarjen že po naravi s toliko naravno inteligenco, da je posebno v političnem oziru mnogo bolj zaveden in razsoden, kakor pa marsikateri naš inteligent. Pri nas v Sloveniji, kjer se tako zelo ponasamo s svojo kulturo in civilizacijo, smo v političnem oziru, posebno kar se tiče naše dežele, daleč za Srbijo in Srbi. To kar se pri nas predbaciva Srbiji in Srbom po krivici, bi mogli Srbi predbacivati nam s popolno opravičenostjo. Zavedene in zaslepljene ter politično neuke niso mase podeželskega srbskega ljudstva, ampak naše. Pri nas drvi naše podeželsko ljudstvo slepo za različnimi političnimi izkoriščevalci, kakor so klerikali, radičevci itd., veruje njihovim obljubam vedno znova, čeprav je bilo že tolikokrat osleparjeno, v Srbiji pa je to drugače.

Srbski seljak premisli dobro, predno se odloči, komu bo poveril svoje politično zaupanje in se komaj po tem premišljevanju odloči, ne pa morda po volilnem govoru kaknega partizana. Pa tudi potem, ko so volitve končane, ko se sestane skupščina in prične delovati, zasleduje ta seljak pazno delovanje onega, ki ga je izvolil in če ta ne dela tako, kakor bi moral, ga kritizira, ne pa slepo hvali in obožuje. Zato bi klerikalizem med srbskim ljudstvom, tudi če bi bilo katoliško, nikdar ne uspel. Mnogo pa upliva na srbskega seljaka tudi patrijarhat stranke. Srbski seljak ljubi svojo domovino in svojo državo, za katero so se stoletja borili njegovi pradedi in za katero je tudi on, današnji predstavnik nacije, toliko pretrpel in toliko žrtvoval. Ta njegova ljubezen je tako iskrena in tako globoka, da je naš povprečen človek, ki je bil rojen in vzgojen v tuji državi, nikdar ne more razumeti. Varal pa bi se, kdor bi mislil, da ljubi srbski seljak samo svojo ožjo domovino Srbijo; on ljubi danes z isto ljubeznijo tudi novo, širšo Jugoslavijo. Srbski seljak nikdar ne govori o Hrvatih in Slovencih kakor o tujcih, ampak vedno kakor o bratih in to kljub temu, da ga ti bratje v svoji slepoti čisto grdo sramote in obrekujejo. Kakor Krist na svoje preganjance, gleda srbski seljak na Radičevce, klerikale in Spahovce — saj so zaslepljeni in ne vedo kaj delajo! V tem je srbski seljak vreden občudovanja in spoštovanja.

Velika in grda je laž, da žele Srbi neko hegemonijo v naši državi, da hočejo biti več nego Hrvati in Slovenci. Če bi tisti, ki pri nas tako ostudno blagodejno Srbe ter jim očitajo, da nas zatirajo, preživeli samo en dan med srbskimi seljaki, potem bi se razjokali nad svojimi grehi, nad krivico, ki so jo v svoji nevednosti storili srbskemu ljudstvu. Enakost in bratstvo hočejo Srbi, ljubezen in vzajemno, složno sodelovanje hočejo! Tudi jugoslovanski ideji niso nasprotni, ampak so za ljubo slogi in edinstvu pripravljeni vsak čas sprejeti jugoslovansko ime. Tako čuti in misli srbsko ljudstvo, oni pa, ki mislijo in čutijo drugače, so samo izrodki tega ljudstva, politični izkoriščevalci, kakor jih imamo celo ogromno vrsto tudi pri nas. Razlika med našim in srbskim ljudstvom pa je ta, da naše odobrava delo teh izkoriščevalcev in političnih mešetarjev, srbsko pa to delo obsoja. Srbski seljaki, ki so edini pravi predstavniki srbskega ljudstva, obsojajo prav tako one svoje politike, ki hočejo Veliko Srbijo in srbsko hegemonijo, kakor one, ki hočejo Radičevo republiko in Koroško avtonomijo. Sedanje naš boj, sedanje politično slepomišljenje in brezplodno prepiranje v skupščini obsoja in so

očelno proti takemu kurzu. Siti so tega ubijanja sloge, siti so politične korupcije, zato morda ni več daleč dan, ko bo to najzavednejše in najbolj zdravo ljudstvo samo in to temeljito obračunalo z onimi, ki okužujejo naše očišče. Ozdravitev razmer v naši državi ne bo prišla od Radiča, Korošca, Spahe ali pa od kaknega korumpiranega predstavnika sedanjega kurza, ampak ravno od tega zdravega srbskega ljudstva. Današnji način vladanja pri nas ni izraz ali volja srbskega ljudstva, ampak je samo delo posameznih mešetarjev in izkoriščevalcev situacije. Na nas, zdravih Slovencev in Hrvatih je sedaj, da sčepimo v čim tesnejše stike s srbskim seljakom, da ga podpremo in mu pomagamo očistiti našo državo. Problem nacije naše države in našega narodnega življenja je problem odstranitve zastupljenosti našega političnega očišča. Vsi smo dobri, vse naše ljudstvo je dobro, slabi so le oni, ki vodijo danes našo državo, noro pa bi bilo in neodpustljivo, da bi radi teh razbili narodno in državno edinstvo. — Odstranimo raje tiste, ki nas dele, očistimo naš dom trojov in zastupljenost. Politično razpoloženje v Srbiji je danes zdravo, zato se mora to zdravo razpoloženje razliti tudi preko vasi Hrvatske, Slovenije, Dalmacije, Bosne in Vojvodine. To razpoloženje v Srbiji pa nam daje tudi najboljše garancije za lepšo in boljše bodočnost našega edinstvenega naroda in edinstvene države.

Dr. R. Pipuš:

Povišanje davkov.

(Konec).

Ker je dohodnina določena v razmerju z dohodki, dobi finančna uprava tudi brez povišanja iz dohodnine vsaj toliko, kakor je dobila pred vojno, in to ne samo po številu, ampak v resnični vrednosti. Približno v istem razmerju kakor je padla vrednost valute, so se dohodki obdačencev po večini povišali. Ze s tem povišanjem pa se je tudi povišala dohodnina. Zgoraj sem dokazal, da se dohodnina ni samo povišala v isti meri, kakor je padla vrednost valute in kakor so se povišali dohodki obdačencev, ampak celo v višji meri, ker so obdačenci avtomatično prišli pod višjo odstotno mero.

Kar velja za dohodnino, pa ne velja za one davke, ki niso določeni v razmerju z dohodki obdačenca ali pa z donosom obdačenega predmeta. Taki davki so pred vsem zemljarina, hišna razredovina in splošna pridobnina. Zemljarina in splošna pridobnina sta bili nekdanj določeni za celo Avstrijo in sta sedaj določeni za celo slovensko ozemlje in za Dalmacijo z gotovo svoto, ki se potem razdeli na posamezne obdačence. Razredovina pa je določena po številu sob, katere ima obdačena hiša. Ker je to število ostalo neizpremenjeno, je tudi znesek davka ostal neizpremenjen. Ti davki so se po prevaru pač nekoliko povišali, toda niti blizu ne v tisti meri, kakor dohodnina. Zemljarina in pridobnina je naša država do zdaj povišala za štirikratni predvojni znesek, razredovina pa na trikratni znesek. Ker je pa naša valuta padla na 70. del predvojne vrednosti, tedaj se po vrednosti na zemljariji in splošni pridobnini pri nas plačuje danes samo 17. del, na razredovini pa samo 23. del tega, kar se je plačalo pred vojno, dočim plačujejo posamezni obdačenci na dohodnini po vrednosti že približno 6 do 8 krat toliko, kakor so plačevali pred vojno. Kdor je torej pred vojno plačeval 50 K zemljarine ali pa splošne pridobnine, ta plača danes pri enakih razmerah 200 K zemljarine oziroma splošne pridobnine. Ker je pa vrednost našega denarja med tem časom padla na 70. del predvojne vrednosti, bi moral ta obdačenec, če bi bil obdačen tako, kakor je bil obdačen pred vojno, na zemljariji oziroma splošni pridobnini plačati 3.500 K. Od hiše, od katere se je pred vojno plačalo 20 K hišne razredovine, se plača danes 60 K razredovine. Če bi se plačalo po vrednosti toliko, kakor se je plačalo pred vojno, bi morala danes razredovina te hiše znašati 1.400 K. Ona plača torej danes v resnici samo 23. del tistega davka, ki ga je plačala pred vojno.

Finančna uprava pobira pri zemljariji in splošni pridobnini še tudi posebno doklado, je pa za to opustila vojno doklado, katero je upoštevala avstrijska

finančna uprava, in deželne doklade. — Doklada, ki jo finančna uprava sedaj pobira k tem davkom je torej samo nadomestek nekdanjih doklad in ni nobeno povišanje davka, ki smo ga imeli že v Avstriji.

Invalidni davek se pri nas pobira tudi ko doklada k zemljariji, splošni pridobnini in hišni razredovini in drugim neposrednim davkom. Ker so pa zemljarina, splošna pridobnina in hišna razredovina ostale razmeroma nizke, invalidni davek pa se pobira v razmerju s temi neposrednimi davki, je tudi invalidni davek kot doklada k tem davkom nizak. Ako se postavimo na stališče, da je davčni sistem pri nas pred vojno bil pravičen, torej izravnal, tako, da so vsi sloji prebivalstva bili obremenjeni v razmerju s svojo davčno zmoglostjo, tedaj bi bilo takratno razmerje med obdačencem, ki plačuje zemljarno ali pa splošno pridobnino, nasproti obdačencu, ki plačuje dohodnino, označiti z 1:1. Ako potem na tej podlagi primerjamo današnje razmerje med obdačenci zemljarine ali splošne pridobnine, z obdačenci dohodnine, tedaj dobimo približno razmerje 1 : 100. Pri obdačencih iz hišne razredovine nasproti obdačencem iz dohodnine pa dobimo celo razmerje 1:120. Iz tega sledi, da je danes obdačenec iz dohodnine 100krat tako obdačen, kakor obdačenec iz zemljarine ali splošne pridobnine, oziroma 120krat tako, kakor obdačenec iz hišne razredovine.

Najmarina in rentnina se pobirata v odstotkih od donosa poslopja oziroma glavnice. Pri njih je torej davek raste sorazmerno z donosom, pri rentnini pa sorazmerno s tem, kakor je propadala naša valuta. V zadnjem oziru dela izjemo najmarina zaradi tega, ker je država njeno naraščanje umetno zadržala.

Neprijetno povišanje dohodnine zadene v prvi vrsti uradništvo, dalje inteligenco sploh in meščanstvo. V teh krogih je mnogo obdačencev, ki plačujejo samo dohodnino. Povrh plačujejo ravno ti krogi še velik prometni davek, ki ga ostali sloji prebivalstva tudi ne poznajo.

Krajevno zadene to neprimerno povišanje dohodnine slovensko ozemlje in Dalmacijo, kjer se ta dohodnina pobira. To je velika krivica za te kraje, zlasti nasproti onim delom države, kjer dohodnina sploh ne poznajo, v katerih pa tudi drugi davki razmeroma niso višji kakor so naši davki brez dohodnine. To breme zadene naše gospodarske kroge tem huje, ker nosijo slovenski deli naše države in Dalmacije povrh še ogromno breme socialnega zavarovanja, katerega ostali deli naše države ali sploh ne poznajo, ali pa je poznajo le v neznatni meri. Ker morajo slovenski in dalmatinski gospodarski krogi nositi neprimerno višja bremena, kakor druge pokrajine naše države, je jasno, da se morajo stroški za pridelovanje njihovih gospodarskih izdelkov na ta način neprimerno povišati in da vsled tega naši gospodarski krogi s svojimi pridelki na trgu ne morejo konkurirati z gospodarskimi krogi drugih pokrajin naše države. Kakor poročajo listi, namerava finančna uprava znova lineararno, to je enakomerno, povišati vse obstoječe neposredne davke. Ker so ti davki že sedaj prav različno razdeljeni, ne samo po slojih našega prebivalstva, ampak tudi po različnih pokrajinah, bi pomenilo zlasti povišanje dohodnine, povečanje že obstoječe krivice, katero trpijo slovenski deli naše države in Dalmacija in pa tisti sloji našega prebivalstva, ki plačujejo dohodnino. Tako povišanje dohodnine bi pa tudi naše občine spravilo v nove denarne zadrege. Ker občine dohodnine ne smejo obremeniti s svojimi dokladi, drugi neposredni davki pa, katere bi lahko obremenile, zastajajo daleč za donosom, ki so ga dajali pred vojno, je jasno, da tudi občinske doklade na te davke ne morejo donosati toliko, kakor bi potrebovale občine za kritje svojih potrebščin.

g Produktna borza 21. junija. Novi Sad: pšenica bačka 430—440, banatska 440, ječmen bački 290, oves bački 300, koruza bačka 260—300, sremska 230, moka 0.662.50, 0.2 640, 0.5 575, 0.6 495. — Zagreb: V din. po 100 kg postavno vojvodinska postaja: pšenica 425—450, koruza rumena 260—270, rž 350—360, ječmen za pivu 325—345, za kremo 290—305, oves 295—310, moka pšenična 0.665—690, 0.2 640—665, 0.4 615—640.

Politične vesti.

— **Konec pomladi.** Po astronomskih računih je danes konec pomladi in se prične poletje. Včeraj je bil najdaljši dan in najkrajša noč. Danes začne dan zopet pojemati. Prvi dan poletja ni nič kaj prikupljiv, dež in mraz, ki ga najstarejši ljudje v tem času ne pomnijo. Prav poletno toplih dni se nam malo obeta. Vremenski preroki pa napovedujejo zato dolgo in toplo jesen, ki bo nedvomno vseč zlasti našim vinogradnikom, ki pričakujejo letos bogat pridelek, samo kupcev je premalo.

— **Maturanti leta 1913 državne gimnazije v Mariboru** se zberejo dne 9. julija ob 8. uri zvečer k desetletnici maturo v restavraciji mariborskega Narodnega doma. K temu večeru so iskreno vabljeni vsi tovariši 8. a in b, kakor tudi gosposode profesorji. Tovariši izven Maribora naj prijavijo svojo udeležbo na naslov podpisanega, da se v slučaju večje udeležbe skribi za prenočišča. — Miloš Vauhnik, koncipient pri dr. Müllerju v Mariboru, Aleksandrova cesta.

— **Jugoslov. akad. društvo »Triglava«** v Zagrebu ima svoj II. redni občni zbor v soboto 23. tm. Uljudno se vabijo tudi starejšine!

— **Mrzlo poletje** je nastopilo z včerajšnjim dnem 21. tm. Če se bodo uresničila prerokovanja nekaterih vremetarjev, bo poletje mrzlo in mokro, jesen pa lepa in topla — na veselje vinogradnikov. Če tudi drugih kmetovalcev, ne vemo.

— **Posebni železniški promet med Prago in Bakrom** se odpre 23. tm. Takrat se pripelje prvi vlak iz Prage preko Linea, Dunaja, Maribora in Zagreba. Oni, ki potujejo v Ljubljano in na Bled, menjajo vlak v Mariboru. Vlak bo vozil 2., 5., 9., 16. in 30. julija.

— **Kongres jugoslov. šumarskega združenja** se vrši od 18. do 21. avg. v Ljubljani.

— **Četrti kongres profesorjev Jugoslavije** se vrši od 5. do 7. jul. v Sarajevu.

— **Nagradno natjecanje** odnose se na Berson gumenih pete i Berson gumenih potplate. Na 7. svibnja 1923 održaoj sjednici sudsko-natječajnog kolegija pogledom nagradnog natjecanja za najbolji odgovor glede prednosti nošenja Berson gumenih peta i gumenih potplate jesu od 1524 prispijelih odgovora slijedeće nagrade dopitane: I. nagrada u iznosu od 2000 Din. g. Rudolfa Kralju, kr. gospod. komesaru u Zagrebu. — II. nagrada u iznosu od 1000 D g. Petru Raduloviću, redarstvenom činovniku u Beogradu. — III. nagrada u iznosu od 500 D gđici Mili Burkelj, činovnici Konzumne zadruge u Ljubljani. — Zatim 30 nagrada po 100 D i 50 nagrada po 50 D.

— **Da bomo rejeni in zdravi**, sezimo po hrani pravi. Kupujte zato »Pekatec«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

— **Občinske volitve v Srbiji** se bodo v smislu sklepa vlade z dne 20. tm. vršile dne 19. avgusta tl.

— **Paketni promet** je ustavljen iz naše države za Bolgarsko in preko Bolgarske ter za Češkoslovaško preko Madžarske. Odredba je začasna.

— **Vlomi pri Sv. Bolfenku na Pohorju.** Dne 13. tm. je neznan tat vlomil v stanovanje Franca Skobelnika pri Sv. Bolfenku na Pohorju ter odnesel zlato žensko uro. Dne 16. tm. pa je istotako neznan tat vlomil istotam v hišo posestnika Višočnika ter odnesel razne stvari v vrednosti 1200 D. Orožništvo zasleduje vlomilce, jih pa doslej še ni našlo.

— **Neznana utopljenka.** Dne 2. tm. so našli v Lukaveh pri Dravi mrtvo truplo neznanega, kakih šestnajst let starega dekleta. Truplo je bilo popolnoma nago in se identiteta doslej ni mogla ugotoviti. Kdor bi kaj vedel o utopljenki, naj to sporoči okrajnemu glavarstvu ali sodišču v Ptuj, ali pa policijskemu komisariatu v Mariboru.

— **Dvakrat krščen in dvakrat ožen.** Zagrebško redarstvo je aretiralo slugo Rudolfa Čupliča radi dvoženstva. Pri zaslišanju je izpovedal, da je bil v starosti 1 leta od staršev, za katere ne ve, kdo so bili, izločen in od svojih najditelj lev ponovno krščen in sicer na svoje sedajno ime. S svojo prvo ženo ni mogel izhajati in sta šla narazen. Ker pa ni mogel biti brez gospodinjje, je vzel drugo, ki pa ni hotela z njim živeti neporočena. Zato jo je poročil. In tako je mož dvakrat krščen in ima istočasno dva poročeni ženi.

Mariborske vesti.

Maribor, 22. junija 1923.

— Novi vojaški poveljnik na Slovenskem. Francoski general Spire, dozdajni vrhovni poveljnik na Slovenskem, se vrača v Francijo. Na njegovo mesto pride českoslovaški general Gajda iz Košic, ki je svoj čas poveljeval českoslovaškim četam v Sibiriji.

— Petdesetletnica ruskega komponista. Dne 4. tm. so v Moskvi in Petrogradu slovesno proslavljali petdesetletnico ene največjih ruskih muzikov Rahmanjinova. Priredili so se veliki koncerti, sovjetska vlada pa je votiralaznate svote za izdajo in popularizacijo njegovih del.

— Razšeljen grof Berchthold. Praška »Tribuna« javlja, da odpotuje bivši avstro-ogrski zunanji minister grof Berchthold iz Českoslovaške, in sicer radi nehoten prijateljskega obnašanja prebivalstva napram njemu.

— Rockefeller za zdravljenje sladkorne bolezni. Iz Newyorka javljajo, da je Rockefeller ustanovil nov fond v znesku 150 tisoč dolarjev za zdravljenje sladkorne bolezni. Ta fond se razdeli med 13 bolnic, da si za denar nabavijo znano robo uspešno ameriško zdravilo proti tej bolezni. Zdravilo se imenuje »insoline«.

— Nova polja zlata v Afriki so našli nedavno v bivši nemški koloniji v vzhodni Afriki med jezeri Targanika in Njafa.

— Kapucinski samostan na Reki. Iz Reke poročajo, da je Vatikan odredil, da se kapucinski samostan na Reki podredi beneškemu provincijatu. Samostan je spadal poprej pod varaždinski provincijal in so v njem bili menihi povečini Jugoslovani, ki so s svojim delom in z nabiranjem darov med jugoslov. prebivalstvom napravili samostan za enega najbogatejših v teh krajih. Po prevratu so Italijani naše ljudi spodili in nastanili samo Italijane. Jugoslovani so zaprti samo samostana, kateremu so oni pravili bogastvo. To zapet dokazuje pristranost vaticanske diplomacije.

— Lloyd George potuje v sovjetsko Rusijo? »Ruskult« doznava iz Moskve, da je v tamošnjih političnih krogih razširjena senzacionalna vest, da namerna Lloyd George po rešitvi angleško-ruskega konflikta posetiti sovjetsko Rusijo kot reprezentant angleške vlade in korespondent nekega velikega angleškega lista.

— Kake plače dobivajo sovjetski državni delavci? »Ekonomički Život« poroča, da je sovjetski pučki komisariat potrdil kredit za plače državnih delavcev za mesec junij. Državni delavci dobivajo po kategorijah po 157, 232, 368, in 547.000 rubljev na dan!

— Italijanski trgovski reprezentant v Moskvi. »Ruskult« poroča, da je dosej danji italijanski trgovski reprezentant v Moskvi, Amadori, imenovan za reprezentanta v Latvijo, a Latvijski premeščen v Moskvo. To je v zvezi z nedavnim sporom, ki je nastal med sovjetskimi oblastmi in italijansko trgovsko reprezentanco.

— Neizvršljivi sklepi komunističnega kongresa. Predsednik državne komisije za izvršitev sklepov komunističnega kongresa je predložil sovjetski vladi sporočilo, da je brez radikalne reorganizacije celokupne ekonomske politike v sovjetski Rusiji nemogoče izvesti sklepe, ki jih je storil XII. komunistični kongres, ki gredo za tem, da bi se povečala produkcija raznih podjetij potom znižanja emisije, povečanja kredita in podpiranja industrije in obrti potom državnih naročil. Kaj pomagajo lepi sklepi na papirju, če pa so neizvršljivi.

— Zakaj trpi Francija ruske monarhiste v svoji državi. Na to vprašanje je odgovoril znani ruski politik Miljukov o priliki nekega predavanja, ki ga je imel v Pragi, sledeče: Francija dobro vé, da je boljše imeti v svoji bližini Markova II. (znanega voditelja ruskih monarhistov), ker ga lažje nadzira, kakor pa da bi morala dopuščati, da bi rovaril proti njej kje v Nemčiji ali Madžarski.

— Najmlajši astronom. Je šestnajstletni Anglež William Nelson Abbot, ki spada res v kategorijo »čudežnih« otrok, ker se kosa s starimi učenjaki. Pred dveletna mesecema je odkril novo zvezdo Beta Ceti. Sedaj pa poročajo, da je odkril zopet nek nov komet v zvezdni skupini zmaja. Njegovo odkritje potrjujejo največji učenjaki na tem polju, ki so se doslej zaman trudili, da bi našli to zvezdo. Mladi astronom vzbuja po vsej Angliji in v celem učenjskem svetu veliko pozornost.

— Smrtina kosa. V Studencih je umrla v četrtek gospa Marija Kolnik, rojena Čeh. Pogreb se vrši jutri v soboto popoldan. Blag ji spomin!

— Prve uspehe klerikalne zmage pri zadnjih volitvah že čutimo na mariborskem trgu. Cene so take, da se kupovalci drže kar za glavo. Novi krompirček v velikosti oreha stane komad — 1 krogo! Otroci iz okolice zahtevajo za liter borovnic 16 K! Dvajset jagod, ki jih je dal Bog brez vsakega truda, stane 25 K. To je uspeh klerikalnega hujškanja deželanov proti mestnemu prebivalstvu! Ali ljudje res ne vidijo, da s takim početjem sami zvišujejo cene tudi onim predmetom, ki jih morajo dobavljati iz mesta?

— Plenarna seja razstavnega odbora Industrijsko-obrtno vzorčne izložbe v Mariboru se je vršila v četrtek, dne 21. tm. v Narodnem domu ob številni udeležbi odbornikov in delegatov iz vseh krajev Slovenije, tako iz Ljubljane, Celja, Ptujja, Ljutomerja, Slov. Bistrice in drugod. Eksekutivni odbor je podal izčrpno poročilo o dosedanjih pripravah za razstavo, ki se krasno razvija. Zlasti veliko zanimanje vlada med industrijo, ki se bo udeležila razstave v častnem številu. Povdarjalo se je ponovno, da mariborska razstava ni nikaka konkurenca ljubljanskemu velesejmu. Izvolili so se razni organizatorični odseki, da se delo porazdeli. Eksekutivni odbor je pooblaščen, da odseke po potrebi pomnoži. Iz poteka seje je bilo razvidno, da vlada za to razstavo vsestransko zanimanje.

— Društvo »Jadrani« javlja svojim članom, da se vrši v soboto ob 20. uri pevška vaja v Glasbeni Matici. V nedeljo od 10.—12. ure uraduje tajnik društva v prostorih Jugoslov. Matic. Vsak Primorec naj postane član »Jadrana«.

— Konferenca članov stavbene zadruge se vrši za one člane, ki se nahajajo v Jugoslaviji, v nedeljo dne 24. junija 1923 ob 10. uri predpoldne v prostorih gostilne »Puntigam«, Mlinska ulica št. 23 v Mariboru. Dnevni red te konference bo: Vprašanje likvidacije zadruge med onim delom članstva ter premoženja v Avstriji in onim v Jugoslaviji. Volitev pripravljalnega odbora ter poveritev pravnega zastopstva odvetniku, ki naj člane v tej zadevi zastopa. Vabimo vse člane, stare in nove, da se te konference polnoštevno udeležijo. Tisti, ki stanujejo izven Maribora, naj si zbere zastopstvo, ako se ne bi mogli korporativno udeležiti. — Sklicatelj. — Opomba: To vabilo naj velja za vse člane, ker se posebnih ne bo pošiljalo.

— Izpričevala za obrtno-nadaljevalno šolo. Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole pozivlja tem potom vse delodajalce, naj napotijo svoje vajence in vajenke, da dvignejo svoja izpričevala, ki se leže pri mestnem šolskem svetu na Slomškovem trgu. Ker se bo moralo že kmalu začeti z vpisovanjem za novo šolsko leto, je nujno potrebno, da ima vsak vajenec in vajenka svoje izpričevalo v rokah.

— Drž. gimnazija v Mariboru. Sprejemni izpiti za I. razred leta 1923-24 se vršijo v soboto dne 30. junija od točno 10. ure dalje. Vpisuje se do navedenega dne in do označene ure vsak dan, bodisi osebno ali s predložitvijo vpisnih listin (krstnega, oz. rojstnega lista ter zadnjega šolskega izpričevala), tudi po pošti, pri gimnazijskem ravnateljstvu. — Sprejemni izpiti v jesenskem roku bodo dne 11. septembra.

— Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat gojencev. Zavod ima predvsem namen, da izobražuje kmetijske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost pred vsemi drugimi. Kolekovanje, lastnoročno pisane prošnje na celo Polo (kolek 13 dinarjev) za sprejem je pošiljati ravnateljstvu drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 25. julija t. l.; prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. odpustnica odnosno zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o moralnosti pri onih prošilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, 5. izjava staršev odnosno varuha, s katero se ti zavezujejo plačevati stroške šolanja, 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na državni ali

Kak drugi štipendij iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpor iz javnih sredstev; ravno tako, ako učenec samovoljno predčasno ostavi zavod; štipendist, ki nepovoljno napreduje, zgubi štipendijo. — Za sprejem je potrebna starost najmanj dovršenih 16 let ter z dobrim uspehom dovršena najmanj ljudska šola. Sprejemali se bodo pridni, dovolj nadarjeni, zdravi kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stannjočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi meščanske ali kaké nižje srednje šole. Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni povoljno, se odklonijo. Oskrbovalnina znaša do preklica mesečno 240 dinarjev. Plačuje se v dveh enakih polletnih obrokih. Sinovom ubožnih posestnikov se morejo dovoliti popolnoma ali do polovice prosta državna mesta. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno (od občinskega in davčnega urada) potrjenim ubožnim spričevalom. — Absolventi te šole uživajo ugodnost po členu 8. zakona o ustrojstvu vojske, t. j. skrajšano vojaško službovanje (dijaški rok) pod pogojem, da ostanejo pozneje na lastnem domu.

— Restavracija Narodni dom je sedaj popolnoma renovirana; urejena sta dva lokala za klube, na razpolago je keg-ljišče, ob lepem vremenu vrt in vrtna veranda, ob grdem pa vestibul in restavracijski prostori ter se vrši vsak terek, četrtek soboto in nedeljo večerni koncert brez pobiranja ali povišanja cen. Točijo se prvovrstna vina, za jedila pa skrbi izborna kuhinja. Cene nizke, postrežba točna.

— Oddaja tobačnih izdelkov mladini prepovedana. Trafikantom je pod kaznijo prepovedano, oddajati tobačne izdelke vsake vrste otrokom in mladini (osebami, ki niso še prekoračile 17. leta). Na to prepoved se opozarjajo v interesu pobijanja nikotinizma med mladino trafiki in občinstvo. Kadilci naj torej ne pošiljajo otrok in mladine po tobak, ker morajo trafiki ne glede na to odkloniti izdajo tobaka takim osebam.

— Sobota 23. t. m. v Grajski kleti koncert polnoštevne železničarske godbe »Drava«. Začetek ob 1/2 20. uri.

— Zanimiva obsodba brivca. Te dni se je vršila pred tukajšnjim okrožnim sodiščem vzkljena razprava oker brivca Zahradnika, ki je o priliki vsesokolskega zleta zaračunal nekemu Čehu za striženje las nad dvojno ceno. Okrajno sodišče ga je obsodilo na 500 D globe. Okrožno sodišče je obsodbo potrdilo, ker je račun nad običajno dvojno ceno. Sodni dvor je bil tudi mnenja, da bi ne smel računati po sobotah niti dvojno ceno, ker prejema v svoji obrti plačilo vedno le za enako delo.

— S smrtjo ušel poroti. Ljubezenska tragedija Antona Handla iz Brestrnice pri Mariboru, ki je spolno zlorabil nedolžno deklico ter nato ustrelil svojo nevesto in sebe težko ranil, je bila te dni končana. Handl, ki ga je državno pravdnštvo obtožilo umora, se je zdravil v tukajšnji bolnici. Bil je tudi tuberkulozen, in je te dni v bolnici umrl ter se s tem izognil zasliševanju in porotni razpravi, ki bi se imela vršiti že pri zadnjem porotnem zasedanju.

— Kavarna v mestnem parku. Pri lepem vremenu dnevno koncert od pol 17. do pol 19. in od 19. do 24. ure. Sladoled in domače pecivo.

— Zopet stekel pes! Mestni magistrat razglasa: Dne 7. junija t. l. se je klatil po Sv. Petru, Lajtersbergu in Krčevini ter po mestu Mariboru stekel pes, rumenorjav, kratkodlak, z dolgim repom in pokončnimi ušesi, velik z znamko Sv. Peter 57. Steklič je v Krčevini ogrizel več živali in je bil tam ustreljen. Če je steklič ogrizel še več ljudi, psov ali drugih živali, javiti je to takoj občini, orožništvu ali glavarstvu. Ker je prišel steklič gotovo v dotiko z večjim številom psov, se iz razlogov javne varnosti in zatiranja stekline naroči pokončiti vse pse v občini Sv. Peter pri Mariboru, Lajtersberg in Krčevina. Z ozirom nato se opozarja ponovno na določila obstoječega strogega pasjega zapora s pripombo, da se naj osebe, ki bi bile eventualno po zgoraj omenjenem psu ugriznjene, javijo takoj pri mestnem fizikatu.

in Nevaren posel — ali ponesrečeni »prečastiti«... Ljudje pravijo, da je kupovanje in preizkuševanje vina včasih nevaren posel. A kdo bi si mislil, da je tudi nevaren, če gre človek naročat zvonove. Da pa je temu tako, dokazuje dogodek, ki se je pripetil včeraj ponoči nekemu častitemu gospodu iz kočevske okolice. V spremstvu dveh svojih duhovnih tovarišev je prišel v Maribor k tврdki Bühl naročit nove zvonove. Ko je bila stvar v redu, jo je bilo treba po vseh predpisih in pravih primerno zaliti z dobro kapljico. No, in to so gospodje dobro razumeli. Precej v rožcah so prišli zvečer še v Veliko kavarno. Kavarna se ob 1. uri zapre, a za ponočnjake je to še prezgodaj. Zato je tudi ta trojica krenila še v bar in se tam zabavala dalje. Vino in godba sta silno vplivala na že razgrete duhove. Končno je bil eden izmed častitih gospodov že tako meglen, da ni več našel vrat in je skušal priti na prosto kar čez balkon. Nesreča pa je ta, da je stavbenik postavil balkon precej visoko od zemlje in častitljivi gospod je z vso težo svojega telega telebnil na nepremehki tlak. Posledice tega prostovoljnega frčanja bodo vsekakor precej dolgotrajne...

— Tatvine dragocenih knjig. Mariborski tatovi morajo biti vsekakor precej inteligentni in literarno naobraženi, ker so se v zadnjem času spravili na knjige. Pri tem pa so precej izbirčni in ne vzamejo kakih navadnih obrabljenih romanov, ampak dragocene znanstvene knjige. Novinarju Pircu so odnesli tatovi več takih redkih in dragocenih knjig, za njimi pa so se začeli oglašati že drugi, katerim so v zadnjem času zmanjkale knjige. Policija je uvedla preiskavo in je upati, da bo te znanstvene tatove kmalu izsledila.

— Nesreča. Včeraj dopoldne so se splašili na Glavnem trgu vojaški konji. Vsed naglega okreta so se voz, na katerem so vozili meso, prevrnil in nek narednik, ki je bil na vozu, je padel tako nesrečno, da je na licu mesta obležal nezavesten. Dobil je več notranjih poškodb. Prepeljali so ga v vojaško bolnico. Vozniku in konjem se ni pripetilo ničesar.

— Kradljiva služkinja. Nedavno je bila vsled potepanja aretirana brezposelna služkinja Ana Račič. Odsedela je dva dni v zaporu, bila pa na to zopet izpuščena ter stopila v službo v gostilni Orovič v Vetrinjski ulici. Tu so kmalu nato izginile natakarije Otiliji Veninger razne stvari in preiskava je dognala, da jih je ukradla omenjena Ana Račič, ki je bila vsled tega znova aretirana in oddana sodišču.

— Novi ptički pod ključem. Naša policija je te dni aretirala zopet štiri osebe, dva moška in dve ženski, ki so bili v zvezi z že prej razkrito vlomsko družbo. Opozarjamo pa občinstvo, da je par članov te družbe še na svobodi in naj radi tega pazi na svoja stanovanja.

— Mladenč v vrečo steklenega papirja. Včeraj je nek stražnik opazil v Vetrinjski ulici mladeniča, ki je nosil na rami težko vrečo in ker se mu je zdel sumljiv, ga je zasledoval vse do Koroške ceste, kjer je neznanec, očitno, da se oddahne, položil vrečo na tla. Stražnik je tedaj pristopil k njemu ter ga vprašal, kaj nosi. Odgovoril mu je, da se nahaja v vreči »smirgelpapir«, ni mu pa mogel povedati, čigav je ta papir in komu ga nese. Vsled tega ga je stražnik pozval, naj gre z njim na policijski komisariat. Mladenč se pa prijaznemu povabilu ni odzval, ampak je zbežal, ne da bi se brigal za svojo vrečo. V vreči se nahaja za 1500 Din. steklenega papirja, ki je sedaj spravljen na policijskem komisariatu.

Sokolstvo.

— O Akademija sokolskega naraščaja, ki se je v četrtek popoldne ponovila v Narodnem domu, je zopet krasno uspela. Vsi navzoči so se divili krasnemu in preciznemu izvajanju naraščajnikov in naraščajnic. Med sporedom je izročil starosta br. dr. Pivko gojencem Rudolfu Vižintinu, Bojanu Grgiču, Almi Mujevi in Mari Soršakovi lepe vence sveznega starešinstva, ki so si jih prishujili z dosego prvega, drugega in tretjega darila pri tekmah naraščaja na lanskem vsesokolskem zletu v Ljubljani. Zal je bil obisk vsled nezadostne informacije ptič.

— O I. župni zlet naraščaja v Ptuj. Vspored zleta je naslednji: ob 7. uri

tekme moškega in ženskega naraščaja, ob 11. uri sprejeto, stik na Glavnem trgu ter nagovori. Javna telovadba prične ob 15. uri po naslednjem redu: moški naraščaj župne proste vaje za leto 1923; ženska deca iz Ptuj in okoliških društev župne proste; moška deca župne proste; posebne točke naraščajevih oddelkov iz Maribora, Ljutomer, Studence, Ptuj in drugod; ženski naraščaj župne proste. Prireditelj se vrši v služaju slabega vremena v pljuškem društvenem domu. — Udeleženci iz Maribora dobijo legitimacijo za polovico vožnje pri bratu Hvalcu v Posojilnici. Zdravo! — Predsedstvo M. S. Z.

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru

zdržena z vinarsko, vrtnarsko, umetniško in gradbeno razstavo.
(Od 15. do 26. avgusta 1923.)

Prijavni rok poteče nepreklicno dne 1. julija. Vsi, ki se še niso prijavili naj to nemudoma store, ker se bo na prijave, ki dosepejo pozneje, moglo ozirati le v toliko, kolikor bo še prostora na razpolago. Zato je nujno priporočljivo, da se vsak pravočasno prijavi, ker bo le na ta način mogoče dodeliti vsakomur zaželen in primeren prostor. Da zamore razstavniki odbor točno in pravočasno izvršiti vsa še potrebna dela, je neobhodno potrebno, da se vsako držji napovedanega roka, ker vsako zavlačevanje moti pravilni in redni razvoj pripravljalnega dela.

Oficijelni lepak, ki je zelo okusno izvršen po osnutku profes. Fr. Ravnikarja, je v tisku in bo te dni razširjen po vsej državi in tudi v inozemstvu.

Razstavniki katalog. Kakor vsako leto, izide tudi letos o priliki razstave oficijelni razstavniki katalog z natančnim seznamom vseh razstavljalcev in razstavnih pred-

metov, ki bo ob enem lahko služil kot adresar. Oglasi v tem katalogu bodo imeli največji uspeh, ker bo razširjen ne le po vsej naši državi, ampak tudi v vseh sosednjih državah, s katerimi imamo trgovske zveze, na kar opozarjamo zlasti vse trgovce, industrije, gostilničarje, obrtnike itd. Oglase sprejema pisarna razstavnega odbora, Maribor, Aleksandrova cesta 22 in pooblaščen oglasni zavod Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 14.

Odlikovanja razstavljenih del. Kakor na lanski razstavi, se bodo tudi na letošnji razstavi najboljša dela odlikovala. V to svrhu bo sestavljena posebna ocenjevalna komisija, ki bo vsa dela pregledala in ocenila. Uvažajoč velik pomen odlikovanja, je pričakovati, da nikdo ne bo zamudil te prilike, ki se ne bo tako kmalu zopet povrnila, ker se bodo razstave vršile v daljših presledkih. Zato naj se vsak obrtnik in industrialec udeleži razstave!

Vsa pojasnila glede razstave daje izključno le pisarna razstavnega odbora v Mariboru, Aleksandrova cesta 22, tel. int. št. 325.

25. in 26. junija 1923

priredijo gojenke Drž. ženskega učiteljskega

VIDOVANSKO PROSLAVO

v Mestnem gledališču.
Začetek ob 1/20. uri.

Objave.

§ Bralno in izobraževalno društvo Svetinje priredi 24. junija t.l. ob 15. uri pri g. Zavratniku (Svetinje) vrtno veselico. Spored: predstava ljudske drame:

lja pod pretvezo, da ga vabi — neka gospa, katero kralj tudi pozna. — Pri teh besedah je d' Assas smrtno pobledele. —

Ali — opazujmo, kaj je pa pri tem kralj mislil:

»Počakajmo vendar, da spoznamo, do kam sega njih nesramnost. — Gotovo mi je tega gospodiča poslala Ivana, da mi izbiže vsako misel na obisk tamkaj, medtem ko bo odsotna. — Ona pač še ne ve, da mi je njena odsotnost že znana.«

Glasno pa je d' Assas vprašal:

»Ali mi pa še znate povedati, kakve vrste nevarnost mi preti tam v oni hišici?«

»To mi ni znano, ali lahko zagotovim vaše veličanstvo, da je nevarnost resna in velika.«

»In ta nevarnost obstoja le v oni hišici in nikjer drugje?«

»Da, sire, v oni hišici.«

»In brezdomno, — ta nevarnost je neposredna!«

»Tako je, sire, — nevarnost je neposredna.«

»To se pravi, da bi jaz morda ne prišel živ iz one hišice, ako bi se bil danes po noči podal tjakaj, kajti, kakor ste ravnokar omenili, gre za življenje in smrt.«

»Oprostite mi, sire, — ponoviti si dovolim, da ne vem natančno, ali se hoče res izvesti napad na življenje vašega veličanstva. — Morem le povedati, da preti kralju velika nevarnost, ako se poda v ono hišico. — Osebe, ki sovražijo kralja, pričakujejo prvo ugodno priložnost, da izvrše svojo nakamo. — Mislim tedaj, da bi izvršili svoj načrt, ako bi se ugodna priložnost pokazala, današnje noč.«

»To se pravi, — je zopet povzel kralj, — ako bi se bil podal jaz po noči v hišico za drevesi — — —«

»Da, sire, prav tako, — je odgovoril d' Assas. —

Nekam čuden smev se je pokazal na kraljevihi ustnicah. —

D' Assas pa je v tem trenutku nečloveško trpel. —

Pred njim je stal mož, katerega je ljubila Ivana. —

(Dalje prih.)

Pristopajte k CMD!

Razvalina življenja — združena s prosto zabavo, godbo in plesom, šaljivo pošto itd. Igra godba. — Čisti dobiček v prid društveni knjižnici. — V služaju slabega vremena se vrši veselica dne 29. junija t.l.

§ Koncert učencev ge. Brandl-Pelikanove se vrši danes v mali Götzovi dvorani. Predprodaja vstopnic po 12, 10, 8, 4, in 2 dinarja pri Höferju v Šolski ulici.

§ Mestni kino. »Pravo na ljubav«, zakonska drama iz turških krogov v 7. činih v glavni vlogi Mac Povel poleg tega »Judenburške žrtve« se predvajajo v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

Mala oznanila.

Nova spalnica se ceno proda. Koroška cesta 31. dvorišče, vrata 10. 1250 2—1

Dva vinograda, eno uro od Maribora, v skupni izmeri okoli 5 oralov s trgativjo vred. vzorno obdelana, z dvema vinčarskimi poslopji, pritlikami in z ravno tako velikimi drugimi zemljišči, skupno ali na dva dela, radi starosti in onemoglosti lastnika na prodaj. Vprašati: Vosek 1, pašta Šmarjeta ob Pesnici. 1248 3

Mobilirano sobo z električno lučjo, eventualno s hrano, pri boljši družini, se išče za september. Ponudbe na upravo lista pod »Park« 3—2

Vrtno garniture ter posamezne komade, enako tudi druge pletene izdelke, potne kosare itd., parfumerija, nogavice, bombaž in razno drebno priporeča po konkurenčni ceni trdka I. Baloh Grajski trg 3. 1184 10—4

Nahrbtnike za planince iz jadravine, v raznih barvah in velikostih, priporoča Iv Kravos, Aleksandrova cesta 13. 1196 10—4

Ali ste že preskrbljeni s knjigo »Babilonska uganka«? Dobi se skoraj v vseh knjigarnah. Za isto se iščejo tudi gospodje, ki bi je prestavili proti primernemu honorarju na angleški, francoski, italijanski in ruski jezik. Naslov v upravi lista. 1197 7—7

Brillante, zlato in srebro kupuje po najvišjih cenah R. Bizjak, juvelir, Maribor, Gosposka ulica 16. 1223 6—5

Vabim vse prijatelje na dobro kapljico domačega pridelka

ki jo točim pod vejo.

Vinotoč pri Rupeni

Meljski vrh 42 (Petercelovo) 1254 2—1

Ne pozabinaročnino!

Gospodarstvo.

g Nova tvornica v Osijeku. Znanstvena tvornica mila Schicht namerava v kratkem zgraditi v Osijeku novo tvornico mila in glicerina.

g Debava podnočnic iz traja. Pri razpisu teljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 4. julija t.l. ofertalna licitacija glede dobave 5000 podnočnic iz traja. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—□—

Strojni ključavničar

izvežban in samostojen v popravilu parnih in stavbenih strojev ter benzin-motorjev išče se za takojšnji nastop v Titel (Bačka). Ponudbe na: Splošna stavbena družba, Maribor, Aleksandrova cesta 12. 1251

Galanterija Nogavice
drobnina, trikotaža

Samo na debelo! kupite najcenejše pri trvdki
Gaspari & Faninger Anica Traun, Maribor
Maribor 1047
Aleksandrova cesta 48. Grajski trg 1. 1179

Dve hiši z restavracijo

ob kolodvoru, z najlepšo budočnostjo v kraju pre-mogokopa, se radi boleznj s koncesijo in gostilniškim inventarjem proda. Cena: 3,000.000 K. Naslov se izve pri ALOMA COMPANY, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1191 2—2

Pozor! Slanina!

V vednost trgovcem, nabavljajnim zadrugam, delavskim konzumom, gozdnim industrijam, upravam rudnikov, hotelirjem in drugim! Nudim stalno s svojega skladišča iz prve roke po najnižjih dnevni cenah prvovrstno

la belo, debelo slanino la sladko rožnato papriko
vojeno slanino polsladko papriko
papricirano slanino papriko za guljaš. 1185

Blago pošiljam v zabojih po železnici proti predplačilu ali povzetju. Točna poštežba. Glede cen vprašati pri
Gj. P. Prodanović, paprika eksport in import
Novi Sad (Vojvodina). Brzojavi: Prodanović Novi Sad.

Vse vrste perila za gospode in dame, kakor

srtaice, hlače, pyjame, opreme za neveste, otroško perilo, kombinacije itd. Izdeluje po najnižjih dnevnih cenah
Ljudmila Jackner
MARIBOR, Koroška cesta št. 31.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretresujočo vest, da je naša iskreno ljubljena mati, oziroma svakinja in teta, gospa

Marija Kolnik, roj. Čeh

posestnica

v četrtak, dne 21. junija 1923 nenadoma preminula. Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v soboto, dne 23. junija 1923 ob pol 17. uri iz hise žalosti v Studencih, Aleksandrova cesta št. 5, na pokopališče v Studencih, kje se polože zemski ostanki blage rajnice v rodbinsko grobnico.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 25. junija 1923 ob 7. uri v cerkvi sv. Jožefa v Studencih.

Studenci pri Mariboru, dne 22. junija 1923.

1252

Žalujoči ostali.